

Sajtóközlemény – 2017. június. 14.

[„NYITNIKÉK” Magyar Antistigma Kezdeményezés](#)

[Ébredések Alapítvány](#)

[Pszichiátriai Érdekvédelmi Fórum](#)

Ki is az elmebeteg?

A médiában már nem olvasni olyan jelzőket, hogy „nyomorék”, vagy „sánta”, de a mentális problémákkal élő embertömegek mintha még mindig nem érdemelték volna ki minden esetben a nekik járó alapvető emberi tiszteletet – és az etikus újságírói hozzáállást. A pszichoszociális fogyatékosággal élőket nem illik „lelmebetegezni”, leminősíteni és nem korrekt, ha orvosi diagnózisok segítségével érzékeltetik valakinek az emberi értékét.

Magyarországon a mentális zavarok gyakorisága kiemelkedően magas, sokan épp a megbélyegzés veszélye miatt is kerülik, hogy segítségért forduljanak, pedig a hatékony kezelés egyben a (ritkán előforduló) kriminalitás és a magas öngyilkossági kockázat csökkentésének is a leghatásosabb útja. A korrekt tájékoztatást nyújtó média munkatársak pedig szövetségesek a gyógyításban – és a megelőzésben.

Az elrettentő újságírói alkotások mellett (link) szerencsére kiemelkedően korrekt írások is születnek, így például (a 2016-ban már ANTISTIGMA díjjal kitüntetett) Gaál Ilona: „A politikusi elmebaja c. cikke a Magyar Narancs jún. 1-i számában, amelyben árnyaltan és tapintatosan járja körül ezt az újabban elharapódzó jelenséget – a mindenki „lelmebetegését” - , idézve az Amerikai Pszichiátriai Társaság és számos más szakmai szervezet, köztük a Magyar Pszichiátriai Társaság állásfoglalását is arról, hogy a távdiagnózisok nem megbízhatóak és nem etikusak. Sem szakember, sem újságíró nem ítélezhet mások elmeállapotáról ilyen módon.

„Talán a Gaál Ilona által is kritikusan elemzett „elmebetegéssel” érdemes szembeállítani Kjell Magne Bondevik, az egyik legsikeresebb norvég miniszterelnök példáját, nyilvánosan bejelentette mentális problémáját, sőt néhány hétre át is adta emiatt az irányítást helyettesének, amíg átesett a krízisen” – mondja Szabóné Streit Zsófia, a NYITNIKÉK, a budapesti [Ébredések Alapítvány](#) által működtetett [Antistigma program](#) koordinátora. „A választói közül sokan támogatták és később újra is válaszották őt. Valószínűleg a norvég média többsége nem azzal volt elfoglalva, hogy ezen csámcsogjon, és Bondevik ellenzéke nem ezt az érvet vetette be vele szemben. De hogyan is alakult volna a történelem, ha nélkülöznünk kellett volna mondjuk Winston Churchillt, aki bipoláris tünetek mellett hanghallucinációkkal élt és az alkoholt sem vetette meg.”

A hazai újságírói attitűd sok esetben azonban megakadályozza, hogy a norvég miniszterelnök példáját hazai politikusok, hírességek is kövessék. Ennek egyik példája az Index.hu frissen megjelent [írása](#). Radó Iván, a pszichoszociális fogyatékosággal élők jogait védő [Pszichiátriai Érdekvédelmi Fórum](#) elnöke szerint: „Az Index cikke érzékeny adatokat tett nyilvánossá, amikor „skizofrén betegként” ír egy bűncselekmény elkövetőjéről. A cikkből kiderül, hogy az ügyet épp bíróságon tárgyalják. Ennek a tárgyalásnak és a feltehetően ennek keretében

Web: nyitnikék.hu
E-mail: antistigma2009@gmail.com

programvezető:
dr. Harangozó Judit

program-koordinátor:
Szabóné Streit Zsófia Judit

Csatlakozó szervezetek és személyek:

Ébredések Alapítvány
Délután Alapítvány
Egyensúlyunkért Alapítvány
Félúton Alapítvány
Fészek AM Klub
Gyöngyosor Alapítvány
Humán Sztráda Nonprofit Kft
„Horgony” Pszichiátriai Betegekért
Kiemelten Közhasznú Alapítvány
Literatura Medicina Kiadó
Magyar Művészet- és Socioterápiás
Közösségépítő Egyesület (MMSZKE)
Menta Alapítvány
Mentál Szanatórium Alapítvány
MI-ÉRTÜNK Prevenációs Segítő Egyesület
MSBH Kálvária Közhasznú Egyesület
Nap Kör Mentálhigiénés Alapítvány
Pszichiátriai Érdekvédelmi Fórum
Szabad Rehabilitációs Közösség

Ács Andrea	dr. Balczár Lajos
Bajnai Nóra	Bieliczky Edit
Balogh József	dr. Bánfalvi Attila
Barnabás Tamás	dr. Bodrogi Andrea
Becker András	Botka Bianka
Bulyáki Tünde	Buzáth Annamária
Cserna Károly	Csuja László
dr. Danics Zoltán	Dukai Kata
Debreceni Edit	Fogarasi Zsuzsa
Gajdos Ágoston	Gazda Tamás
Gecse Andrea	Göndör Zoltán
dr. Gyarmati Éva	Gallai István
Gallai Veronika	Julia Goldstein
Horváth Éva	Jakovics Krisztina
Indries Krisztián	dr. Jean-Yves
Feberey	
Kádas Ildikó	dr. Kántor Zsuzsa
Kucsera Hajnalka	Kiss Ibolya
Kristóf Júlia	Karácsony Erika
Klement János	Kontics Viktória
Kovácsné Szabó Ágnes	dr. Lajtavári László
Lendvai Eszter	Lechnerné Vadász
Judit	
dr. Lőrincz Zsuzsa	Lukács Mirjam
dr. Magyar Iván	Makovics János
Mendi Rózsa	Mérey Dániel
Mérey Zsolt	dr. Molnár László
Musielák Mária	Magyar Ágnes
dr. Nádasi Anita Rozália	Nagy Károly
Nagy Károlyné	Nádor-Virág Anikó
Németh László	Nyeste Eszter
dr. Piross Krisztina	dr. Ratkóczi Éva
Seress Attila	Senkár Éva
dr. Silling Tibor	dr. Silling Tibor
Schultheisz Krisztina	dr. Somogyi Andrea
dr. Solymosi Mária	dr. Somoskői Csilla
Stenger Csilla	Szabó Jenő László
Szalayné Áder Elvira	dr. Szatmári Éva
dr. Szentmiklóssy Margit	Szalayné Áder Elvira
Szőke Zsolt	Szabó Mária Myrtil
dr. Tapasztó Istvánné	Tana Ünige
dr. Topolánszky Ákos	Várkonyi Katalin
Veres Katalin	Walla Mária
Wágner Edit	

lezajló igazságügyi szakértői vizsgálatnak az eredményeképp tudja majd a bíróság megítélni, hogy az elkövető tette összefüggésben áll-e mentális problémával. Ezt ugyanis akkor is egyénileg és alaposan kell értékelni, ha az illető kezelésben részesül, vagy részesült. A mentális zavar diagnózisa még nem bizonyíték.”

Valójában a mentális problémákkal élők sokkal gyakrabban válnak áldozatokká, mint elkövetőkké, körükben kiemelkedően magas az öngyilkosságok száma. Egy, az alkohol befolyása alatt álló ember nagyobb eséllyel követ el veszélyeztető cselekedetet, mint egy mentális problémákkal élő.

Hasonló ötletességgel él vissza Tanyi György védője, Kadlót Erzsébet a Hír TV [Junius 7-i, a Hírekben levetített riportban](#) (a 42. percnél), aki szerint védence nem „elmebeteg”, és csak az elmebetegek gyilkolnak indíték nélkül. Az ügyvédő a médiában nyilvánossá tett érvelése sérti a mentális problémákkal küzdő, emiatt szenvedést megélő emberek személyiségi jogait és emberi méltóságát.

A Pszichiátriai Érdekvédelmi Fórum és a NYITNIKÉK hálózat aktivistái kérik a média munkatársait, hogy a fentiek figyelembevételével segítsék a korrekt és a megbélyegzést kerülő tájékoztatást ill. örömmel felajánlják segítségüket a megfelelő nyelvezet, hozzáállás kidolgozásához.